

TARTALOM

	BEVEZETÉS	7
1.	A TÁRSADALMI TÉR KUTATÁSÁNAK ALAPKÉRDÉSEI	13
1.1.	Az általános igényű térfogalom meghatározásának nehézségei	13
1.2.	A társadalmi tér anyagiasult elemei	15
1.3.	A természeti és társadalmi tér, mint keretfeltétel	18
1.4.	A társadalmi tér vizsgálatának indokoltsága és tudományrendszertani helye	21
1.5.	A regionális tudomány módszertudományi felfogása	25
1.6.	A tudományelmélet és a térbeli kutatások ismeretelméletének viszonya	30
1.7.	Módszertani monizmus és módszertani pluralizmus a földrajz ismeretelméletében	36
2.	A TÁRSADALMI TÉR ELEMZÉSÉNEK ÚTJAI	41
2.1.	A területi elemzések tipizálási lehetőségei és a tények és értékek szerepe a kutatásban	41
2.2.	Tapasztalati tér és geometriai tér	42
2.3.	A társadalmi tér leíró és elméleti elemzése	45
2.4.	Minőségi és mennyiségi elemzések, általános megfontolások	50
2.5.	Minőségi és mennyiségi elemzések a leíró elemzésekben	53
2.6.	Minőségi és mennyiségi elemzések az elméleti elemzésekben	54
3.	A TÉRFELOSZTÁS	63
3.1.	A térfelosztás szükségessége és céljai	63
3.2.	A lehatárolási probléma két fokozata	66
3.3.	A térfelosztás és a klasszifikáció hasonlósága és különbsége	68
3.4.	Természetes és mesterséges, valamint általános és specifikus térfelosztás	70
3.5.	Az osztályozás és térfelosztás általános elvei	73
3.6.	A térfelosztás konkrét elvei	76
3.7.	Az elemi területegység	80
3.8.	Egyrégiós és több régiós, egyedi és összehasonlító elemzések	83
3.9.	Az elemzés területi szintjei és egységei és az összehasonlíthatóság kérdése	86
3.10.	A területi elemzések gyakorlati területegységei	89
4.	A TERÜLETI ADATOK TÍPUSAI	93
4.1.	A statisztikai adatok típusai a területiség szempontjából	93
4.2.	A társadalmi-gazdasági adatok lokalizálása	98
4.3.	A térelemek típusai és a térparaméteres adatok	100
4.4.	A területi adatok típusai a területiség szempontjából	102
4.5.	A területi adatok típusai a megfigyelési egységek szempontjából	106
5.	A TERÜLETI ELEMZÉSEK STATISZTIKAI PROBLÉMÁI	109
5.1.	Az adatok térbeli jellegével összefüggő problémák	109
5.2.	Az adatok területileg csoportosított jellegével összefüggő problémák	115
6.	AZ ÖKOLÓGIAI TÉVKÖVETKEZTETÉS	122
6.1.	Egyéni viselkedés és csoportosított adatok: a probléma lényege	122
6.2.	Robinson hozzájárulása az ökológiai korreláció témaköréhez	126
6.3.	Az ökológiai korrelációk értelmezése	128
6.4.	A csoportosított adatokból az egyéni adatokra történő következtetés	131

statisztikai módszerei	
6.5. Az ökológiai tévkövetkeztetés empirikus jelentősége	135
7. A MÓDOSÍTHATÓ TERÜLETI EGYSÉG PROBLÉMÁJA	137
7.1. A kérdés jelentősége	137
7.2. A korrelációs számításra és a lineáris regresszióra gyakorolt hatás	139
7.3. Többváltozós elemzésekre gyakorolt hatás	145
7.4. Az optimális telephelyválasztásra gyakorolt hatás	146
7.5. A makroökonomia elméleteire gyakorolt hatás	149
7.6. A probléma gyakorlati kezelésére tett javaslatok	154
8. A TERÜLETI ELEMZÉSEK A GAZDASÁGELMÉLETBEN	158
8.1. A térbeliség és az elméletek hatókörének a kérdése	158
8.2. A gazdasági elemzések térszemléletéről	160
8.3. A területi árszínvonalak számításának alapkérdései	164
8.4. A tér termék és árdifferenciáló hatása és a technológiailag azonos termékek területközi cserearányai	166
8.5. A pénz szállítási költsége és vásárlóerejének területi egyezősége	170
8.6. A vásárlóerőparitás elméletének térszemléleti problémái	175
8.7. Az optimális valutaövezetek elméletének térszemléleti problémái	178
9. A TERÜLETI MOZGÓÁTLAG	188
9.1. A területi mozgóátlag alkalmazásának indokai	188
9.2. A területi mozgóátlag számítása és típusai	189
9.3. Az időbeli és a területi mozgóátlag összehasonlítása	190
9.4. A mozgóátlag kiterjedésének meghatározása	191
9.5. A módszer további tulajdonságai	193
9.6. A módszer alkalmazása	194
9.7. A módszer kiterjesztése: lokális statisztikák számítása	197
10. TÉRPARAMÉTERES ELEMZÉSI ESZKÖZÖK	199
10.1. A térparaméteres elemzési eszközök alapkérdései	199
10.2. A területi autokorreláció	200
10.3. A szomszédsági kapcsolatok megállapítása	204
10.4. A területi autokorreláció két mérőszáma	207
10.5. Területi autokorreláció négyzettrácsoknál	208
10.6. Területi autokorreláció Magyarország megyei szintű felosztásánál	210
10.7. A mutatók eloszlásával kapcsolatos kérdések	213
10.8. A személyi jövedelmek autokorreláltságának mértéke Magyarországon	215
ÖSSZEGRÖZÉS	221
IRODALOM	222
NÉVMUTATÓ	231
TÁRGYMUTATÓ	235
ANGOL NYELVŰ TARTALOMJEGYZÉK	237
ANGOL NYELVŰ ÖSSZEFOGLALÓ	240